

MANIFEST DE EL MUSEU TRANSFORMADOR

Al *Museu Transformador* reivindiquem un museu que dedica amb plenitud els recursos comunicatius del llenguatge museogràfic a un propòsit determinadament educatiu, per tal d'establir-se com un recurs formatiu fonamental a disposició dels ciutadans.

1. El Museu Transformador identifica l'exposició com el seu actiu comunicatiu nuclear i diferencial.

En aquest sentit, considera que l'exposició és el producte propi d'un llenguatge característic i particular: el **llenguatge museogràfic**:

- *El llenguatge museogràfic és un llenguatge diferent, autònom i independent d'altres llenguatges i té els seus propis recursos comunicatius endèmics basats en l'objecte i en el fenomen tangibles. D'aquesta manera, es defuig de confondre una veritable exposició (com a producte natural del llenguatge museogràfic), amb una mena de «collage» més o menys atractiu de productes d'altres llenguatges col·locats en una sala, com a resultat d'un projecte en el qual la museografia s'ha confós amb l'interiorisme, i la creativitat amb les ocurrències. S'assumeix, per tant, que els continguts d'una exposició precisaran d'una traducció explícita al llenguatge museogràfic, la qual cosa constitueix una fase prèvia i imprescindible a les fases de disseny o de producció.*
- *El llenguatge museogràfic és la base fonamental d'un Museu Transformador. Les activitats que s'hi realitzen han de tenir-ho en compte per no caure en el parany de convertir-se en divulgatives però no museístiques, les quals poden realitzar-se millor en un altre tipus d'establiments d'abast més local com ara els centres cívics o culturals. S'accepta doncs, que aprofundir en el desenvolupament del llenguatge museogràfic que li és propi, absorbeix ja prou recursos d'un museu.*
- *Mitjançant l'ús del llenguatge museogràfic, el Museu Transformador s'assegura d'estar oferint una forma de comunicar diferent i no redundant a la d'altres llenguatges, de manera que el relat que el museu comunica conforma una veritable experiència intel·lectual singular: l'experiència museogràfica.*

2. El Museu Transformador assumeix plenament una funció social educativa i transcendent per a la seva comunitat...

... perquè el **coneixement** i l'**estímul pel coneixement** en el marc d'una exposició es produeixen en el context de l'**experiència museogràfica**: és una **construcció intel·lectual personal però també compartida** amb els companys de visita, que té la **conversa** com a procés i producte d'aquest fenomen comunicatiu. Tot això s'ha de produir en un **context assossegat** que ofereixi els ritmes i entorns adequats per afavorir una experiència formativa transformadora, que entén l'*aprenentatge* no com un procés de transmissió de dades, sinó com la creació d'estímul per a la recerca, adquisició i generació compartida de coneixement. En aquest sentit, el *Museu Transformador* és un museu que treballa **amb** les altres institucions educativo-culturals i molt especialment amb l'escola i no **per a** l'escola, ja que museu i escola tenen canals educatius diferents encara que complementaris. El Museu Transformador, **tot ell, és un ens plenament i profundament educatiu en totes les seves facetes.**

3. El Museu Transformador planifica estratègicament.

L'acció estratègica es considera una activitat més important que l'acció executiva, tot i que hi hagi una forta inclinació generalitzada a desenvolupar molt més aquesta darrera, massa sovint en detriment de la primera. Així, el *Museu Transformador* disposa de **mecanismes de gestió estratègica regulars i estables** (a més dels mecanismes de gestió executiva); uns mecanismes de gestió estratègica *perfectament orientats als objectius i la missió del museu*. Elabora **plans estratègics a anys vista, encara que treballant diàriament en el seu desenvolupament i implementació**. Uns mecanismes de gestió estratègica que s'emmarquen en les tasques de **R + D + i museogràfic i d'avaluació de l'impacte social del museu**; uns mecanismes de gestió estratègica que assegurin una evolució regular del museu i descarten la pràctica d'haver d'**emprendre àmplies revisions brusques i totals cada cert temps**.

4. El Museu Transformador avalua sistemàticament el seu impacte social.

La intenció transformadora del museu està plasmada en uns **objectius assumibles i ben definits** relacionats amb l'impacte educatiu que pretén, els quals s'**avaluen sistemàticament** per saber si s'aconsegueixen o no, considerant aquest treball d'**avaluació museística** com una part indestriable de la **planificació estratègica prèvia**. Així, els indicadors habitualment mesurats en els museus com ara el nombre de visitants (el qual mesura fins a quin punt el museu **atrau**) o la satisfacció de la visita (el qual mesura fins a quin punt el museu **agrada**), són necessaris però no suficients. Per al *Museu Transformador* l'acció avaluativa aspira a conèixer fins a quin punt **transforma** atès que aposta per la recerca sistemàtica de l'excel·lència. Rebutja

l'adamisme, la superficialitat, el reduccionisme o l'autocomplaença i es posiciona en el **coneixement de la professió**, en l'**experiència**, en la **visió elevada** i en l'**autocrítica**. El *Museu Transformador* no mostra interès per les *ocurrències vistoses* a les sales, sinó per les solucions museogràfiques meditades i sobretot, efectives en els àmbits comunicatiu i educatiu.

5. El Museu Transformador és un museu transversal i eclèctic...

...perquè permet fer lectures mixtes que incorporen a totes les disciplines, reconeixent el coneixement com un *continuum* universal que no es pot parcel·lar, malgrat les necessitats administratives dels plans d'estudi. En aquest sentit, a partir de la temàtica pròpia, estableix un diàleg íntim i permanent entre iguals amb les altres disciplines que supera conceptes com la multi, pluri, inter o transdisciplinarietat.

6. El Museu Transformador és un museu inclusiu...

...que desitja exercir un veritable **lideratge cultural** en la seva comunitat incorporant a **tothom** i que per fer-ho fomenta una forta **complicitat social** d'acord amb una total **transparència en la seva gestió**. Fa **partícips a tots els ciutadans** en cada un dels elements de la seva gestió i acció social i es compromet també en mantenir sempre una **perspectiva de gènere**. El *Museu Transformador* no practica un *màrqueting* que busqui adaptar-se als seus públics per *agradar-los*, sinó que exerceix un **lideratge** que els sedueixi per *transformar-los*. Així doncs, el *Museu Transformador* vol ser per als seus beneficiaris molt més **seductor que divertit**, ja que està més interessat en ficar museu en les persones que persones al museu.

7. El Museu Transformador és un museu amb un equip humà professional tan entusiasta i cohesionat com adequadament format...

...ja que pretén incloure en els seus quadres tècnics i directius a una **nova generació de professionals**, a la fi ja **formats explícitament** en les diverses competències específiques del sector museístic. Professionals que entenen el museu contemporani com un mitjà de comunicació en totes les seves vessants: des del desenvolupament del llenguatge museogràfic, l'educació en els museus, la seva gestió i administració o la planificació estratègica, fins a aspectes més específics com ara la recerca i la història de

la ciència, de l'art, de l'arqueologia, etc. i la història dels museus, la cultura material i immaterial, la relació entre les diferents matèries i la societat o el paper de les noves tecnologies.

8. El Museu Transformador és un museu que investiga sistemàticament sobre les possibilitats comunicatives i d'estímul intel·lectual del llenguatge museogràfic i la seva aplicació educativa (R + D + i museístic)...

...per tal de desenvolupar el seu servei al màxim possible, en la mesura dels seus recursos, considerant-lo així com el llenguatge autònom i de ple dret que és. En aquest sentit, el *Museu Transformador* desenvoluparà i farà servir **noves tecnologies**, tot i que relatives al llenguatge museogràfic, no noves tecnologies pertanyents a d'altres llenguatges (encara que —típicament les del món audiovisual digital— poden tenir un paper auxiliar en l'àmbit de l'exposició).

9. El museu transformador reivindica el terme *museu* com a paraula que pot recuperar el seu ple significat original...

...referit a un entorn que posseeix un llenguatge singular (el llenguatge museogràfic) i que està dedicat a la inspiració intel·lectual, evitant arraconar aquesta extraordinàriament expressiva paraula (*museu*) només a descriure espais que exhibeixen una col·lecció, i superant el *desgast* que segurament ha patit el seu significat amb el temps. És possible avançar cap a un model ***panmuseístic*** que faci innecessari qualificar amb diferents *cognoms* als museus (museu de ciència, museu d'art, museu d'història ...). **El museu contemporani pot ser entès, d'aquesta manera, com un espai singular dedicat al coneixement en sentit global, i que fa ús del llenguatge museogràfic amb innegables finalitats educatives.** En el cas de cert tipus de museus contemporanis, aquest enfocament permetria revisar algunes *diferenciacions* que s'han anat establint en els últims anys i que són, *de facto*, inexistents atès que en darrer terme, responen amb rigor al concepte bàsic de museu: *centres d'interpretació, espais sensorials, children museums, espais de ciència, science centers...*